Ч. 69 Недѣля 28 марта (9 цвѣтня) 1893. Рôкъ III.

Выходить у Львовѣ що дня (крôмъ недѣль и гр. кат. святъ) о 5-ôй годинѣ по полудни.

Адміністрація: улиця Чарнецкого ч. 8.

Редакція: ул. Францісканьска ч. 10, дверѣ 10.

Письма приймають ся лишь франкованû.

Рекламаціи неопечатанû вôльнû вôдъ порта. Рукописи не звертають ся.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додатокъ до „Ґазеты Львôвскои".

Передплата у Львовѣ въ Адміністрацій „Ґазеты Львôвскои" и въ ц. к. Старостваxъ на провінціи:
на цѣлый рôкъ 2 зр. 40 к.
на пôвъ року 1 зр. 20 к.
на чверть року — 60 к.
мѣсячно . . — 20 к.
Поодиноке число 1 к.

Зъ почтовою пересылкою:
на цѣлый рôкъ 5 зр. 40 к.
на пôвъ року 2 зр. 70 к.
на чверть року 1 зр. 35 к.
мѣсячно . . — 45 к.
Поодиноке число 3 к.

Ще про краєву выставу.

Зъ приємностію приходить ся намъ нинѣ занотувати, що краєва выстава розбудила мѣжь Русинами досыть вже оживленый рухъ и що знайшли ся люде, котрû не зважаючи на тû голосы, що кождои хвилѣ готовû сѣяти роздоръ и незгоду въ краю и радû були, колибъ Русины вôдтягали ся вôдъ выставы, розбирають сю справу зъ рôжныхъ сторôнъ та выказують, що и якъ треба робити. Голосы за участею Русинôвъ въ выставѣ несуть ся якъ зъ провінціѣ такъ и зъ столицѣ краю. Насампередъ порушивъ сю справу дръ К. Чайковскій изъ Самбора а высказавши надѣю, що може й Русины зъ Россіѣ возьмуть участь въ выставѣ, запроєктувавъ цѣлый рядъ зъѣздôвъ Русинôвъ такъ зъ краю якъ и зъ заграницѣ. Дръ Чайковскій проєктує такû зъѣзды:

Зъѣздъ рускихъ писателѣвъ, ученыхъ и журналістôвъ; зъѣздъ рускихъ правникôвъ; зъѣздъ рускихъ академікôвъ; зъѣздъ рускихъ медикôвъ: зъѣздъ рускихъ купцѣвъ и промысловцѣвъ; зъѣздъ рускихъ ремѣсникôвъ; зъѣздъ вôдпоручникôвъ сѣльскихъ читалень и крамниць; зъѣздъ рускихъ педаґоґôвъ та учителѣвъ школъ народныхъ и людовыхъ, зъѣздъ войтôвъ Русинôвъ зъ Галичины и Буковины; зъѣздъ рускихъ аґрономôвъ: зъѣздъ рускихъ композиторôвъ, музикôвъ и спѣвакôвъ.

Гадка то, певно, красна и патріотична, якъ справедливо пôднѣсъ п. И. Франко въ „Kur. Lwowsk-ôмъ", але чи она на скрôзь практична? — то рѣчь инша; всежь таки добре, що єѣ хтось кинувъ, бо она выкликала заразъ иншу гадку, по нашôй думцѣ дѣйстно практичну и якъ для самои выставы такъ и для краю а для Русинôвъ спеціяльно дуже хосенну. Ту гадку подавъ п. Франко, котрый недавно тому такъ написавъ въ Kur. Lwowsk-ôмъ:

„На нашу гадку замѣсть аранжувати тôлько всѣлякихъ зъѣздôвъ, Русины могли бы спокôйно вдоволити ся однымъ зъѣздомъ людей интеліґентныхъ, котрый бы повиненъ вôдбути ся пôдъ патронатомъ Товариства им. Шевченка. Натомѣсть патріоты зъ провінціѣ повиннû бы пôйти за примѣромъ Чехôвъ и передовсѣмъ обôслати выставу якъ начисленнѣйше выробами рôльництва и промыслу домашного а вôдтакъ орґанізувати громадне звиджуванє выставы людностію сѣльскою, молодежею шкôльною и т. д., львôвскû же Русины повиннû въ пору постарати ся о выданє добрыхъ рускихъ провôдникôвъ по выставѣ".

До повысшихъ двохъ голосôвъ прилучивъ ся теперь ще й третій зъ неменше практичными поглядами и радами, бо походячій вôдъ чоловѣка, котрый вже неразъ бравъ участь въ выставахъ и єсть що такъ скажемо, спеціялістомъ въ сѣй справѣ. Єсть то голосъ проф. Володимира Шухевича, котрый вôдозвавъ ся въ „Дѣлѣ", а котрый мѣжь иншимъ такъ пише:

„Про саму конечнôсть участи якъ загалу Русинôвъ такъ и спеціяльно „Просвѣты", не буду богато розводитись,—досыть, коли вкажу, що вже крайна пора намъ Русинамъ покинути сепаратистичне становище, вылѣзти изъ нашои шкаралупки и вырушити въ свѣтъ, щобы мы людей пôзнали, а они насъ. Нашъ громадный удѣлъ въ выставѣ праґской давъ намъ нагоду приглянутись: до чого довела маленька колись горсточка Чехôвъ тымъ, що они явну и смѣлу участь брали въ руху народôвъ нашого столѣтя, а зъ другои стороны выйшла намъ та поѣздка ще въ другу користь, бо отсе Чехи зъ неи наочно дôзнались о истнованю Русинôвъ. Мы нинѣ маємо помѣжь ними дружнû зносины, котрû певно на розвôй нашого народу вплынуть лише користно".

На иншôмъ мѣсци каже проф. Шухевичъ: „Нинѣ вже и въ Америцѣ продукують нашû пѣсни та слухають ихъ зъ одушевленємъ, пôзнають насъ бодай изъ пѣснѣ, що широкою и вольною филею несесь по всѣмъ усюдамъ. Не выключена ще й наша участь у выставѣ въ Чікаґо, а зъ давнѣйшои (1870 р.) выставы въ Парижи дôставъ Полякъ — п. Пшибыславскій — великій медаль за вышивки нашого народу. Значить: другû цѣнять насъ бôльше, нѣжь мы самû себе. Зô статьѣ „Украина на выставѣ жѣночои працѣ въ Парижи", помѣщенôй въ 6 числѣ сегорôчнои „Зорѣ", бачимо, якъ одушевляють ся захôднû народы нашими вышивками. Тутъ нагадаю ще выставу коломыйску при нагодѣ приѣзду цѣсаря, а выставу тернопôльску при нагодѣ побуту пок. архикнязя Рудольфа, — кôлько то було подиву та одушевленя! Або й краковска выстава! Я бувъ одинокій зъ Русинôвъ, що узбиравши деякû выробы гуцульскû, выставивъ ихъ въ Краковѣ. За те дôставъ єя менѣ великій медаль, а робôтникамъ, котрыхъ працѣ я выставлявъ, якъ Вас. Шкриблякови зъ Яворова, Мар. Меседенюкови зъ Рѣчки, Н. Дутчакови зъ Брустуръ, дôстались тогдѣ нагороды дукатами. Позволю собѣ теперь запытатись: зыскали мы Русины чи втратили тымъ, що выставили бодай голову изъ шкаралупки? Чи не дались мы пôзнати свѣтови, отъ хочь-бы такою малою участію!"

По сѣмъ каже проф. Шухевичъ, що Товариство „Просвѣта", найповажнѣйше зô всѣхъ, повинно бы станути на чолѣ и подає свою гадку, якъ повинно бы уложити ся. Не будемо тутъ наводити проєкту проф. Шухевича, бо вôнъ єсть спеціяльный и дотыкає лишь товариства „Просвѣта", а звернемо лишь ще разъ увагу на пôднесенû загально важнû гадки, надъ котрыми по нашôй думцѣ Русины повин_

ВОДОБРАНЄ на ВЕЛИКДЕНЬ.

Згадки зъ подорожи по Палестинѣ. — Ю. Мухи.

Мы перебули щасливу дорогу страсти, але ну славну на весь свѣтъ дорогу страсти, котрои мы яко люде тутъ новû ще й не бачили, а перебули лишь тыхъ дванацять годинъ муки, якôй треба спокôйно пôддати ся на дорозѣ зъ портового мѣста Яффы до Єрусалима. Ба, мы вôдпокутували вже давно передъ тымъ за грѣхи, закимъ станули ще на святôй земли, бо по правдѣ сказавши нашû муки розпочали ся вже тогды, коли мы въ замуленôй пѣскомъ пристани пôдъ Яффою дали ся перевозити на берѣгъ мальовничо обдертымъ лодкарямъ, що въ надѣи на заробокъ скалили до насъ зубы та забирали насъ на свои лодки, котрû якъ тû лупинки зъ орѣхôвъ крутили ся по водѣ. Треба було насампередъ смѣлымъ скокомъ спустити ся зъ хитаючого ся мôстка корабельного до такого човенця, въ котре лише що передъ хвилею полетѣвъ нашъ куферокъ та парасоля, а вôдтакъ выхилясами та выкрутасами сунути ся помѣжь скалы покрытû пѣною, щобы дôстати ся на берѣгъ. Въ тôмъ страху нагадувавъ ся мимоволѣ пророкъ Иона, котрого якъ разъ тутъ, кажуть, пôлкнула рыба. Ажь наразъ середъ такого трѣвожливого роздумуваня щось трутило нами взадъ, суденце наше заскрипѣло и запороло ся въ пѣсокъ кôлька крокôвъ вôдъ берега.

Ледви що мы спостерегли ся, що то такого стало ся и змѣркували, що то мы штучнымъ способомъ усѣли на мѣлизнѣ, якъ пустились до насъ въ брôдъ якûсь на пôвъ голû драбы, вхопили насъ за руки и ноги; взяли на коркошѣ и наконець якъ якû мѣхи скинули на пѣсокъ на березѣ. Не оденъ зъ бѣдныхъ хрестоносцѣвъ качавъ ся ще приголомшеный по пѣску, на святôй земли, коли вже обскочила его гурма двигарѣвъ та торгуючись о заплату верещала, що ажь можна було оглухнути и помагала чимъ скорше пôднятися на ноги. Теперь ще треба було перебрати ся рядомъ замащеныхъ улиць ажь до возôвъ, що вже на насъ чекали. Та й тутъ показавъ намъ Всхôдъ лишь свою вôдворотну сторону. Вже тû три запряженû до воза шкапы таки анѣ крихты не нагадували арабскихъ коней а вôзъ — то проста скриня на шестеро людей вкрыта зъ верха шкôрою мѣсцями подертою. Крôмъ насъ сѣли ще на нѣмъ якійсь веселый капітанъ корабля родомъ зъ Дальмаціѣ, два жиды зъ Галичины, якась француска сестриця-монахиня а на козлѣ коло вôзника турецкій воякъ у вытертôмъ мундурѣ. Яко слѣпый пасажеръ ѣхала ще на сподѣ воза нежива мышь, котрои вôзникови, видко, не хотѣло ся зъ воза скинути.

Вôзникъ луснувъ зъ батога и мы пустили ся въ дорогу. Якъ колибъ на послѣдну втѣху споглянули мы на славнû помаранчевû сады, обсадженû густыми корчами высокихъ якъ дерева кактусôвъ зъ дуже довгими колючками. Вôдтакъ пустили ся мы по широкôй безъ воды и травы пустыни, а за кождый разъ, коли нами вôзъ пôдкинувъ, не могло намъ зъ дива зôйти, длячого въ бібліи якъ разъ ся запущена земля называє ся „обѣтованою". Намъ здавало ся, що мы въѣхали въ якûсь ломы камѣня. Наразъ перелетѣло по при насъ щось чорного у воздусѣ: то була мышь, котру вôзъ выкинувъ а котра намъ нагадала, що й намъ готово такъ стати ся. Такъ дôстали ся мы ажь до Рамлехъ и станули тутъ на попасъ. Ся назва значить „пѣсокъ", и справдѣ мы мусѣли ажь брести въ пѣску, щобы дôстати ся до монастиря Францісканôвъ, що стоить помѣжь банястыми домами та выскопенными пальмами якъ яка крѣпость, а де насъ въ рефектари принято заразъ дуже гостинно.

Вже зробивъ ся вечеръ. Величезнû лямпы, звисаючû зô склепленои стелѣ на ланцухахъ, освѣчають якимсь дивнымъ нѣбы яснымъ, нѣбы темнымъ свѣтломъ простору салю пôдперту стовпами а по нѣй бѣгають то сюды то туды монахи та услугуючи намъ приносять полумыски, зъ котрыхъ ажь курить ся. По при

нѣй бы добре застановити ся а вôдтакъ по зрѣлôй розвазѣ енергічно дѣлати въ тôмъ напрямѣ.

Проф. Шухевичь каже справедливо, що Русины повиннѣ бы вже разъ покинути сепаратистичнѣ гадки и вылѣзти изъ своей шкаралупки. Коли намъ ходить о то, щобы насъ ширшій свѣтъ пôзнавъ, то о скολькожь бôльше повинно намъ ходити о то, щобы мы пôзнали ся лѣпше и порозумѣли ся зъ жиючими побôчь насъ Поляками. Мôгъ бы хтось сказати, що того не потреба, бо мы прецѣ и такъ знаемо ся. Такъ однакожь не есть; мы великимъ а може й не конче потрѣбнымъ политикованемъ за надто вôддѣляемо ся вôдъ Полякôвъ, за надто вôдъ нихъ вôдчужуемо ся, а то выходить намъ лишь на шкоду, бо чимъ разъ менше можемо себе взаимно зрозумѣти и порозумѣти ся зъ собою. Краєва выстава дасть якъ разъ найлѣпшу нагоду до такого порозумѣня. Отже коли хочемо брати участь въ выставѣ и видимо въ тôмъ хосенъ для себе, тожь поступаймо и згôдно зъ Поляками въ тôмъ напрямѣ; проектуємо зъѣзды, то й не забуваймо и на подобнѣ зъѣзды польскѣ та постараймо ся о навязане близшихъ и тѣснѣйшихъ зносинъ зъ Поляками и всѣлякими товариствами польскими. Краєва выстава дасть до того якъ разъ найлѣпшу нагоду, а то певно не выйде намъ на шкоду. Обсылаймо выставу якъ найчисленнѣйше плодами нашого рôльництва и промыслу домашного и стараймо ся о то, щобы будучу выставу якъ найбôльше звиджувало людей, а выйде то и намъ самымъ и цѣлому краєви въ користь. Передовсѣмъ же не засипляймо справы и лагодьмо ся завчасу до выставы, щобы опôсля не заслужити собѣ на имя „пôзного Русина".

Переглядъ полїтичный.

Посломъ до Сойму краевого зъ бôльшои посѣлости тарнôвского округа выбраный Стефанъ Сенковскій 84 голосами на 156 голосуючихъ, а ґр. Ф. Мыцельскій одержавъ 73 голосôвъ.

Зъ Праги доносять, що Молодоческій клюбъ постановивъ стремѣти до згôдного поступованя зъ Старочехами и февдальными властителями бôльшои посѣлости земскои у всѣхъ державно-правныхъ справахъ.

Вчера приѣхавъ до Вѣдня кн. Фердинандъ болгарскій зъ великою дружиною, въ котрôй знаходять ся міністры Стамболовъ и Грековъ, президентъ собранія Петковъ и нашъ краянъ дръ Икаловичъ.

Зъ надъ границѣ россійскои доносять, що вѣсть, будьто бы тамъ збôльшено число россійского войска, єсть зовсѣмъ безосновна. Збôльшено лишь сторожу пограничну, котра єсть теперь по войсковому зорґанізована и стоить пôдъ зарядомъ міністерства вôйны.

Россійскій міністеръ справъ заграничныхъ Гірсъ мае зъ кôнцемъ сего мѣсяця вернути до Петербурга, але все таки кажуть, що вôнъ уступить зъ причины слабого здоровля.

До Pol Corr. доносять, що королева Наталія мае за кôлька днѣвъ приѣхати до Ялты и зложити тамъ візиту цареви и цариці. Царевичь поѣде вôдтакъ до Ялты зъ ревізитою до кор. Наталіѣ.

Перше засѣдане сербскои скупштины було дуже бурливе. Коли ліберали выбрали на тымчасового президента, міністра просвѣты Джорджевича, а той зарядивъ льосоване 9 комисій верифікаційныхъ, пôдняли радикалы великій крикъ и зажадали насампередъ сконстатованя числа пословъ, а наконецъ вышли зъ салѣ разомъ зъ напредняками. Міністеръ справъ внутрѣшныхъ заявивъ тогды, що число пословъ повинно виносити 125 а не 134. Змѣна въ ординаціѣ выборчôй, яку свого часу зробили радикалы, була противна конституціи. До правосильности ухвалъ не треба отже 68, лишь 63 головôвъ. — Зачувати, що правительство задумуе уневажнити выборъ всѣхъ радикалôвъ и розписати новѣ выборы. Засѣданя скупштины будуть вôдбувати ся дальше.

Новинки.

Львôвъ дня 8 цвѣтня.

— **Христосъ воскресъ!** Зъ надходячимъ Свѣтлымъ Воскресенемъ Христовымъ желаемо всѣмъ нашимъ читателямъ всего добра, якого лишь самѣ собѣ бажають. Дай Боже, щобы намъ всѣмъ воскресла бодай надѣя на лучше. А она воскресне, воскресне и всяке добро, коли будемо поступати въ любови и по закону Того, що притерпѣвъ за насъ страсти а Котрого память теперь святкуемо. Христосъ воскресъ!

— **Вôдзначене.** Є. Вел Цѣсарь надѣливъ Є. Екселенцію Впреосвященого Митрополита Сильвестра Сембратовича ордеромъ зелѣзнои короны першои клясы.

— **Конкурсы.** Презідія суду окружного въ Бережанахъ розписуе конкурсъ на посаду ведучого книги ґрунтовои зъ поборами X. клясы ранґи при судѣ въ Рогатинѣ. Подання треба вносити до 15 цвѣтня. — Презідія суду окружного въ Станіславовѣ оголошуе конкурсъ на посаду судьѣ повѣтового въ Товмачи. Подавати ся треба 20 цвѣтня. — Окружна Рада шкôльна въ Рогатинѣ розписуе конкурсъ на посаду учителя при школѣ 1-клясовôй въ Конкольникахъ зъ платнею 450 зр. Подання треба вносити до 15 мая. — Окружна рада шкôльна въ Камѣнцѣ розписуе конкурсъ на посады учителѣвъ: въ Дерновѣ, Явеници рускôй, Нагôрцяхъ, Стриганцѣ, Волици бариловôй и Волици деревляньскôй та на посады молодшихъ учителѣвъ въ Радеховѣ и Добротворѣ.

— **Льосоване посагôвъ.** Вчера о год. 9 рано вôдбуло ся въ великôй сали Выдѣлу краевого льосоване трохъ посагôвъ, кождый по 287 зр. зъ фундаціѣ бл. п. Максиміліяна и Франца Ксаверого Сѣмяновскихъ, призначенои для бѣдныхъ а морально ведучихъ ся дѣвчатъ, доньокъ мѣщанъ всѣхъ мѣстъ и мѣсточокъ зъ вымкою Львова и Кракова. Подало ся було 42 кандидатокъ, зъ тыхъ 13 для браку приписаныхъ условій выключено вôдъ льосованя. Зъ позôставшихъ 29 пôсля акту фундаційного мали першеньство дѣвчата сироты по обохъ родичахъ и тѣ взяли участь въ льосованю. Три посаги дôстали ся: Розаліи Бочаръ въ Бариши, Тересѣ Ґотушка въ Сухôй и Розаліи Клебанъ въ Богородчанахъ.

— **Посагъ** въ сумѣ 93 зр. зъ фундаціѣ дра Ив. Фрида им. Єѣ Цѣс. Выс.[1] Архікняг. Ґізелѣ надало ц. к. Намѣстництво Софіи Лазарскôй, сиротѣ по господари сѣльскôмъ въ Скниловцѣ повѣта львôвского.

— **Назва новыхъ грошей дрôбныхъ.** Краєва Рада шкôльна постановила въ ново выданыхъ книжкахъ рахунковыхъ для шкôлъ народныхъ не змѣняти нѣмецкои назвы новыхъ грошей дрôбныхъ — сотикôвъ и лишити слово „гелеръ" а то для того, що разъ змѣна ориґінальныхъ назвъ монетъ, мѣръ и вагъ не єсть вôдповѣдна а вôдтакъ, що й означеный розпорядженемъ міністерства скороченый спосôбъ писаня тыхъ назвъ (k = корона, h = гелеръ) не вôдповѣдавъ бы змѣненôй назвѣ.

— **Холера.** Позаякъ небезпечнôсть холеры въ Галичинѣ єсть велика, то ц. к. Намѣстництво львôвске вôзвало лѣкарѣвъ, котрѣ хотѣли бы приймити обовязокъ лѣченя недужихъ холеричныхъ пôдчасъ пошести, щобы зголосили ся до бюра санітарного въ Намѣстництвѣ. Принятымъ лѣкарямъ и хірурґамъ запевняе ся крôмъ звороту коштôвъ подорожи деннѣ діеты по 10 зр., котрѣ въ мѣру мѣсцевыхъ обставинъ можуть бути пôдвысшенѣ до высоты 15 зр. Крôмъ того звертае Намѣстництво увагу на ту обставину, що вдовы и сироты по лѣкаряхъ помôчничихъ, котрѣ въ службѣ заразили ся и упали жертвою свого званя, мають такѣ самѣ права до пенсіѣ вдовичои и додатку на выховане дѣтей, якъ вдовы и сироты по лѣкаряхъ стоячихъ въ службѣ державнôй. — Про холеру въ Кудринцяхъ, повѣта борщѣвского, доносять, що у двохъ недужихъ, сконстатовано въ вôдходахъ бацілѣ холеричнѣ. Дня 1 и 2 цвѣтня занедужали знова двѣ особы на холеру. До Кудринець выѣхали инспекторъ санітарный дръ Ляховичъ и концепістъ бюра санітарного дръ Розенбушъ. — Детеперъ єсть тамъ всего 8 людей недужихъ, котрѣ лѣчать ся пôдъ опѣкою лѣкарѣвъ. — Въ Залучу не було вôдъ дня 26 марта анѣ одного выпадку занедужаня. Въ Пановцяхъ и Новосѣлцѣ проявило ся по одному выпадкови пôдозрѣного о холеру занедужаня.

нихъ увивають ся тихенько такожь два чорнѣ якъ вуголь Суданцѣ.

Въ тôмъ самôмъ мѣсяци вечерявъ подôбно въ 1799 р. такожь и консуль Бонапарте зъ своимъ ґенеральнымъ штабомъ: „ѣдучи до Сиріѣ", якъ спѣвае ся у пѣсни....

„Аллахъ! Ѣдьмо дальше!" — нагадавъ намъ нашъ вôзникъ Ахметъ, а коли мы вôдтакъ лишь зъ трудомъ пôдоймали ся въ гору на выжину Саронъ, почала ся середъ темнои ночи найприкрѣйша ѣзда, котрои нѣколи не забуду. Лишь коло села Абу-Гошь перервала ся она була на хвильку. Давнѣйше була ся дорога дуже небезпечна, але вôдъ коли послѣдный мехъ (вôйтъ) сего цѣкавого сѣлця закôнчивъ свое житє за доказанѣ розбôѣ у вязници въ Видинѣ, то стались вже й непотрѣбнѣ тѣ будки, що стоять денеде при дорозѣ, а въ котрыхъ стоить оденъ пѣхотинецъ и оденъ воякъ на кони.

Коли ѣхати дальше, то домагае ся природа мимо того, що можна кождои хвилѣ недобровôльно поцѣлувати святу землю, свого права: голова стае тяжка и збирае ся на сонъ; чоловѣкъ здрѣмае ся, а коли почуе крôзь сонъ дзвôнки переѣзджаючои нѣбы духи караваны верблюдôвъ, то єму снить ся, що вôнъ дома, що то нѣбы колядники идуть колядувати зъ вертепомъ.

Коло Кулоніехъ, традиційного Емаусъ въ бібліи, розбуджуе насъ нагле пôдкинене. Мы котимо ся по горбатôмъ мостѣ, а потôкъ пôдъ нимъ то той самъ, въ котрого руслѣ малый Давидъ збиравъ собѣ камѣнцѣ до процы, зъ котрои мавъ убити велита Ґоліята. Жвавѣйше якъ передъ тымъ ѣдемо теперь по малôй долинѣ засадженôй теребінтами.[1]) Мѣркуемо вже всѣ дуже добре, що мы недалеко Єрусалима, надъ котрымъ саме выкочуе ся мѣсяць и освѣтлюючи его, представляе намъ многовидну сильветку. Зъ неоднаковыми чувствами вылазимо коло яффскихъ ворôтъ зъ нашои скринѣ и незадовго заходимо до привѣтного „Нового Дому" отцѣвъ Францісканôвъ зъ тымъ бажанемъ, щобы вже разъ завели зелѣзницю межи Яффою а Єрусалимомъ.[2])

Та хто мôгъ бы тутъ спати въ святу великодну нôчь! Вже досвѣта почувъ ся якійсь неспокôйный шепôтъ и клапане выступцями, дверѣ вôдъ коридора разъ у разъ скрипѣли, а драґоманы почали всѣхъ будити. „Вставайте, вставайте! Збанки вже готовѣ!" — понеслось на весь голосъ по сали и мы пробудились. Незадовго станули мы вже й на улици, де середъ темряви повно вже видко було людей. Однѣ другихъ попыхали, тручали ся та супулись напередъ вузонькими та кривыми улицями, спотыкаючись иногдѣ на якого напôвъ дикого пса, котрыхъ тутъ повно. Всѣ спѣшили до всхôдныхъ ворôтъ званыхъ „Бабъ Сіті Міріямъ" або воротами Стефана, при котрыхъ зъ бокôвъ стоять величезнѣ вежѣ, а вôдъ котрыхъ ведуть чотири вючи ся стежки въ долину Йосафата, котрою плыве потôкъ Кидронъ. На дворѣ такъ холодно, такій морозъ, що мы ажь мусѣли плащѣ на себе надягнути. Такъ перейшли мы попри цістерны, котрымъ вже кôлька тысячѣвъ лѣтъ, а опôсля минули ще й освѣтлену церковцю, де монахи правили всенощне.

Дивный представляе ся видъ, коли въ блѣдôмъ свѣтлѣ мѣсяця выйти поза мѣсто. Насампередъ саме пôдъ мурами мѣста по обохъ бокахъ дороги видко магометаньскѣ гробы зъ камѣнными нагробниками, бо пôсля науки корану буде въ сѣй долинѣ вôдбувати ся страшный судъ, а кождый правовѣрный магометанинъ хотѣвъ бы таки заразъ тутъ бути. На тоненькôмъ, яснôмъ якъ золото волоску Фатімы, улюбленои доньки Магомета, будемо всѣ — такъ они кажуть — ити понадъ пропастею. Всѣ вѣрнѣ перейдуть по нѣмъ, а невѣрнѣ, розумѣе ся, поспадають у пропасть. На сихъ гробахъ не видко анѣ одной пальмы, анѣ одной цвѣтки, хиба лишь денеде вырастае знидѣла аґава.

Въ сѣй сторонѣ єсть вже повно мѣсць, звѣстныхъ изъ побожныхъ оповѣдань. Тутъ укаменували святого Стефана; тамъ, де легенько пôднимае ся въ гору оливна гора, єсть грôбъ Богоматери, забудованый каплицею. Недалеко зъ вôдси єсть скала, де тои ночи, коли Исуса

[1]) Рôдъ сосны, зъ котрои роблять терпентину.

[2]) Сего року пущено вже въ рухъ зелѣзницю межи Яффою а Єрусалимомъ.

— **Самоубійство.** Оногды въ полудне вôдобравъ собѣ житє выстрѣломъ зъ револьверу на валахъ Ґубор наторскихъ недалеко лѣтного театру дієтарь Каєтанъ Рогальскій, лѣтъ около 60. Причиною самоубійства була мабуть нужда.

— **Рядъ власныхъ павільонôвъ**, якѝ мають стати на выставѣ краєвôй, буде якъ видко, численный, бо доси вже наспѣло въ сѣй справѣ богато зголошень. Власнѝ павільоны постановили выставити ґр. Вільгельмъ Сѣмѣньскій Левицкій, ґрафиня Єлена Мірова, ґр. Ром. Потоцкій и бар. Яковъ Ромашканъ. Теперь же одержала дирекція выставы повѣдомленє вôдъ краковского Товариства обезпеченъ, що й оно выставить власный павільонъ освѣтлюваный зъ горы и въ тôй цѣли зажадало 260 квадр. метрôвъ мѣсця пôдъ той павільонъ. Властителѣ маєтностей Броды заявили такожь готовôсть выставити власный павільонъ, въ котрôмъ були бы помѣщенѝ оказы ихъ господарства а поза павільономъ на вôльнôмъ мѣсци ихъ власнѝ продукты лѣснѝ. П. Казимиръ Ройовскій зъ Гуменова, въ калускôмъ повѣтѣ, носить ся зъ гадкою выставити павільонъ для вышивокъ селяньскихъ. Въ Гуменовѣ працює теперь 65 вышивачокъ, котрѝ хрестиковою роботою вышивають богато красныхъ рѣчей а промыслъ сей, розпочатый тамъ вôсѣмъ лѣтъ тому назадъ лишь забавкою, розширивъ ся теперь значно въ цѣлôй окрестности и має свôй збутъ не лишь въ кôлькохъ базарахъ краєвыхъ, але такожь въ Пештѣ и Вѣдни. Сими днями выслано значну партію вышивокъ на выставу до Чікаґо. П. Ройовскій, выставляючи павільонъ власнымъ коштомъ, думає спровадити до него робôтницѣ и представити такъ наочно цѣлый хôдъ сеи роботы.

— **Въ справѣ ревізій мытовыхъ** въ Освѣцимѣ и Хшановѣ доносять, що минувшого понедѣлка рано прибувъ до Освѣцима зъ Кракова инспекторъ податковый зъ 13 комісарями, 80 стражниками скарбовыми и 40 жандармами, щобы вразъ зъ комісаремъ граничнымъ и поборцемъ податковымъ глядати за перепачковаными товарами. Результатъ бувъ свѣтлый. У многихъ торговцѣвъ сукна, промысловцѣвъ и въ рôзныхъ приватныхъ домахъ вôдбули ся ревізіѣ, въ наслѣдокъ чого сконфісковано товарôвъ за якихъ 40.000 зр. Такожь у Хшановѣ вôдбули ся ревізіи и у кôлькохъ купцѣвъ сконфісковано перепачкованѝ товары. Перехоплено такожь купцѣвъ зъ Освѣцима, котрѝ прибули зъ товарами на ярмарокъ до Хшанова и поконфісковано имъ ихъ. По полудни вôдбули ся дальшѝ ревізіѣ въ Освѣцимѣ, причôмъ замкнено и запечатано два склепы. Недавно сконфісковано въ Новôмъ Берунѣ на прускôмъ Шлезку книги торговельнѝ и зъ нихъ дôзнано ся про пачкованє товарôвъ до Галичины. Віцепрезідентъ галицкои краєвои дирекціи скарбу дръ Коритовскій выѣхавъ въ тôй справѣ до Вроцлава.

— **Стережѣть дѣтей!** Въ Кадлубискахъ згорѣло живцемъ двоє дѣтей селянина Михайла Зарѣчного, лишенѝ въ хатѣ самѝ безъ всѣлякого надзору. Якимъ способомъ займила ся хата, доси не выслѣджено; досыть, що згорѣла хата а въ нѣй дѣти. Коли батько вернувъ домôвъ, заставъ лишь згариско и трупы дѣтей. Видко, що дѣти мусѣли бавити ся сѣрничками и такъ пôдпалили хату та и самѝ згорѣли. Стережѣть же дѣтей и не лишайте самыхъ безъ надзору!

— **Чого то вже не крадуть!** Въ Моабірѣ пôдъ Берлиномъ украли невыслѣдженѝ доси злодѣѣ два великѝ дзвоны зъ тамошнои церкви Домініканôвъ. Дзвоны тѝ не були вправдѣ на дзвôнници, лишь прикрѣплено до стовпôвъ пôдъ церквою, але на такôмъ мѣсци, що мусѣвъ бы бувъ конче хтось злодѣѣвъ видѣти. Тымчасомъ паламарь спостерѣгъ крадѣжь ажь минувшои недѣлѣ рано, коли мавъ дзвонити на великодне богослуженє.

— **Замѣсть въ свою, та въ чужу кишеню.** Минушои суботы стала ся на двôрци зелѣзницѣ така, певно що дуже рѣдка пригода. Въ реставраціи на двôрци сидѣвъ при столѣ якійсь панокъ и наразъ сягнувъ до кишенѣ та выдобувъ зъ неи 99 зовсѣмъ новыхъ банкнотôвъ по 10 зр. та очевидно не мало здивувавъ ся, зъ вôдки у него взяла ся така сума грошей, коли вôнъ ихъ не мавъ. Вôнъ поставивъ тѝ банкноты на стôлъ передъ себе а справа заразъ выяснила ся, бо до реставраціѣ вбѣгъ якійсь другій панокъ, очевидно дуже заклопотаный а побачивши на столѣ пачку новыхъ десятокъ, приступивъ до нихъ заразъ, представивъ ся сидячому коло нихъ панови и розповѣвъ, що стало ся. Вôнъ — каже — вымѣнявъ при касѣ тысячку на десятки и въ поспѣсѣ та зъ необачности всунувъ свои грошѣ другому до кишенѣ. По сконстатованю правды вôддано грошѣ правному ихъ властителеви.

Всячина.

Вôйны хиба вже не буде. Въ послѣдныхъ часахъ завзяли ся, видко, всѣлякѝ вынаходцѣ на вôйну и придумують всѣлякѝ способы, щобы до неи не допустити або бодай зробити єѣ некровавою. Кравець Дове а за нимъ ткачь Силяндеръ придумали якусь матерію, котра не хоче перепускати кулѣ карабіновѝ, але вôдъ котрои они просто — якъ кажуть — топлять ся, або бодай розплескують; почтовый же асистентъ Лєндровъ у Фрідріхсдорфѣ коло Гамбурга хоче, видко, обохъ попередныхъ закасувати и придумавъ — якъ доносить Frankfurt. Ztg. такій спосôбъ, котрый єсть въ силѣ закрыти цѣлу армію передъ очами ворога. На бездымный порохъ придумавъ вôнъ дымный тютюнъ, котрый, спаленый въ малôй скôлькости, робить тôлько дыму, що зъ бѣлого дня робить ся темна нôчь, а цѣла армія пôдъ ослоною того дыму щезає передъ очами ворога. Вынаходець назвавъ той тютюнъ „ноксінъ“, вôдъ латиньского слова ноксъ (nox), що значить „нôчь“. Той тютюнъ робить вôнъ зъ якогось зѣля, котре приготовляє якимсь хемічнымъ способомъ, а котре спалене купками передъ рядами цѣлои арміѣ пускає зъ себе тôлько пары и дыму нешкôдливого зовсѣмъ для здоровля, що може єѣ зовсѣмъ закрыти. Нема що казати, що се дуже дотепный вынаходъ и мабуть можна буде зъ него найбôльше тогды користати, коли яка армія схоче утѣкати передъ ворогомъ такъ, щобы вôнъ того не видѣвъ и не смѣявъ ся зъ неи.

Господарство, промыслъ и торговля.

— **Станъ воздуха** за минувшѝ добы числячи вôдъ 12 год. въ полуд. дня 7 с. м. до 12 год. въ полудне дня 8 с. м.: середна теплота була + 3·5° Ц., найвысша + 5·2° Ц. (вчера по полудни), найнизша — 2·8° Ц. нинѣ въ ночи. Барометеръ опадає (771). Вѣтеръ буде всхôдный слабый, теплота пôднесе ся до + 4·0° Ц., небо буде переважно захмарене; погода.

— **Цѣна збôжа у Львовѣ** дня 7 с. м.: пшениця 7·75 до 8·—; жито 6·— до 6·25; ячмѣнь 5·— до 5·75; овесъ 5·25 до 6·—; рѣпакъ 10·— до 12·—; горохъ 6·50 до 9·50; вика 4·75 до 5·25; насѣнє льняне 11·50 до 11·75; бôбъ —·— до —·—, бобикъ —·— до —·—; гречка —·— до —·—; конюшина червона 65·— до 72·—; бѣла —·— до —·—; шведска —·— до —·—; кминокъ 22·— до 24·—; анижь 38·— до 39·—; кукурудза стара —·— до —·—; нова —·— до —·—; хмѣль —·— до —·—; спірітусъ готовый 12·— до 13·—.

ТЕЛЕГРАМЫ.

Вѣдень 8 цвѣтня. Зачувати, що кн. Фердинандъ болгарскій перебуде у Вѣдни ажь до понедѣлка, а вôдтакъ поѣде просто до Віа Реджджо, де 20 с. м. вôдбудо ся вѣнчанє.

Будапештъ 8 цвѣтня. Вѣсть подана черезъ Dayly News, будьто бы въ полудневовсхôдôй Угорщинѣ а именно въ Петроварадинѣ выбухла холера, єсть зовсѣмъ неправдива. Въ цѣлôй Угорщинѣ нема холеры. — Мѣсцевôсть Пешка коло Араду стоить вôдъ вчера рана цѣла въ огню.

Парижь 8 цвѣтня. Зачувати, що правительство французке призволило утворити нове товариство панамске, котре має выкопати каналъ панамскій до 10 лѣтъ.

Христа имили, три єго ученики задрѣмали, а поза симъ мѣсцемъ єсть печера, въ котрôй Исусъ Христохъ зазнавъ смертельнои трѣвоги; наконецъ напротивъ — мѣсце то можна пôзнати по бѣлôмъ мурѣ, котрый єго окружає, виднѣє ся памятный огородъ Ґетсемана, де Юда Искаріотъ поцѣлувавъ Спасителя и тымъ передавъ Єго на муку. Тутъ ростуть на око нѣбы дико цедры та кипарисы, помѣжь котрыми повно всѣлякихъ цвѣтôвъ, а понадъ нихъ пôднимає ся сѣмь дуже старыхъ деревъ оливныхъ, запамятавшихъ ще Спасителя и пôднимають свои вѣти, нѣбы тѝ патріярхи свои руки, що благословлять людей. Якежь велике робить на насъ враженє, коли погадаємо, що тѝ старенькѝ дерева видѣли въ плоти Сына Божого!

А то, що онъ тамъ мерегкотить далеко въ долинѣ — то старозавѣтнѝ, кованѝ гробы, мѣжь котрыми и грôбъ непослушного королевского сына Абсалона, а наконець сѣльце Сілвахъ, що мовь гнѣздо прилѣпило ся до „горы згôршеня“.

Мѣжь сими всѣма мѣсцями свѣтять ся въ теперѣшнôй хвили якъ блуднѝ огники, свѣчки, смолоскипы, паперовѝ лѣхтарнѣ, чути глухій шепôтъ нѣбы розмову духôвъ, а вôнъ стає тымъ голоснѣйшій, чимъ бôльше сходимо въ долину. И отъ стоимо вже надъ потокомъ Кидрономъ, що блищить ся въ свѣтлѣ мѣсяця мовь срѣбна лента, а водица въ нѣмъ журчить по камѣнцяхъ, котрѣ видко зовсѣмъ выразно на сподѣ. Хтожь зрозумѣє ту мову воды! Тажь то въ нѣй вôдбивало ся колись лице Спасителя; она то колись орошувала Єго утомленѝ ноги, але лишь имя єѣ лишило ся на ту памятку на вѣчнѝ часы!

На низькôмъ березѣ, саме коло прастарого моста, по котрôмъ такожь колись Спаситель ходивъ, стоить повнѣсенько путникôвъ, всѣлякого роду, всѣлякого походженя, у всѣлякôй одежи: зô Всходу и Заходу, Французы побôчь Нѣмцѣвъ, модно поубиранѝ Европейки побôчь христіянокъ зъ Єрусалима або чорныхъ монахинь зъ глубокои Африки. Такъ то красна гадка єсть въ силѣ сполучити найпротивнѣйшѝ собѣ елементы... А кождый изъ тыхъ побожныхъ хиляє ся глубоко и шепчучи молитву, начерпує збанкомъ, котрый принѣсъ зъ собою, цѣлющои великодной водицѣ.

Сей побожный звычай сягає глубокои старины, часôвъ, коли то жорстокій упôръ Цезарôвъ не дозвалявъ вôдправляти богослуженя въ день. Довго стояли мы и мовчки споглядали за тыми, що зъ повными збанками спѣшили вже въ гору до мѣста. Ажь ось поволеньки починає на всходѣ зорѣти. Наразъ спадає перше промѣня всходячого поза горами Переѣ сонця на заржавѣлый пôвмѣсяць мошеѣ Омара на горѣ Морея, а рôвночасно голосить торжественный звукъ дзвонôвъ, що несе ся раннымъ вѣтромъ зъ церкви святого гроба; надôйшовше свято Воскресенія Христового...

За редакцію вôдповѣдає Адамъ Креховецкій.

ИНСЕРАТЫ.

Зъ друкарнѣ В. Лозиньского, пôдъ зарядомъ В. И. Вебера.